

GLASUL DOMNULUI

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 7 (2014), Duminica a 2-a după Paști (a Sfântului Apostol Toma)

EVANGHELIA : IOAN 20, 19-31*

În vremea aceea, fiind seară în acea zi de'ntâi a săptămânii, și ușile fiind încuiate acolo unde ucenicii erau adunați de frica Iudeilor, a venit Iisus și a stat în mijloc și le-a zis: „Pace vouă!” Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Deci s'au bucurat ucenicii văzându-L pe Domnul. Atunci Iisus le-a zis iarăși: „Pace vouă! Așa cum Tatăl M'a trimis pe Mine, tot astfel și Eu vă trimit pe voi“. Și zicând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: „Luați Duh Sfânt!, căroră le veți ierta păcatele, li se vor ierta; căroră le veți ține, ținute vor fi“.

Dar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus. Deci i-au zis ceilalți ucenici: „L-am văzut pe Domnul!“ Dar el le-a zis: „Dacă nu voi vedea eu în mâinile Lui semnul cuielor și dacă nu-mi voi pune degetul meu în semnul cuielor și dacă nu-mi voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede“. Și, după opt zile, ucenicii Săi erau iarăși înlăuntrul, și Toma împreună cu ei. Și a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijloc și a zis: „Pace vouă!“ Apoi i-a zis lui Toma: „Adu-ți degetul tău încoace; și vezi mâinile Mele; și adu-ți mâna ta și pune-o în coasta Mea; și nu fi necredincios, ci credincios!“ Răspunzând Toma, l-a zis: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!“ Iisus i-a zis: „Pentru că M'ai văzut, ai crezut; fericiți cei ce au crezut fără să fi văzut!“

Și încă multe alte minuni a făcut Iisus în fața ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Iar acestea s'au scris, pentru ca voi să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu; și, crezând, viață să aveți întru numele Lui.

*)Texte preluate din Biblie, (Ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu)

Duminica Tomei

Părintele Nicolae Steinhardt

(...) Ca și alte momente de seamă ale Noului Testament, acel din prima duminică de după Paști pune problema credinței, despre care se cuvine să ne reamintim că a crede nu se confundă cu a vedea, a constata. Greșeala aceasta fundamentală au săvârșit-o fariseii, saducheii, bătrânii și cărturarii care, pe Golgota, exclamau: “Hristos, regele lui Israel, să Se coboare de pe Cruce, ca să vedem și să credem” (Marcu 15, 3). Dacă vezi, nu-ți mai rămâne decât să înregistrezi, să constați și să te supui. Dar credința tocmai aceasta nu e. Ci, dimpotrivă, “încredințarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute” (Evrei 11, 1). A crede înseamnă îndeosebi a crede de necrezutul. De aceea îi și spune Domnul lui Toma: “Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut”. Credința stă dincolo de limitele minții omenești și implică o încredere totală a credinciosului în cele ce crede, (încrederea o putem considera a fi ipostaza intimă, viscerală, irefragabilă a credinței). De această lipsă de încredere totală, ilogică, nepăsătoare de evidențe (ori și potrivnică lor) au dat dovadă Apostolii. I-a copleșit realitatea, i-au descumpănit aparențele.

Și totuși, Domnul le face pe voie, lui Toma și celorlalți ucenici ai Săi: le dovedește învierea Sa pe cale materială, așa precum a voit Toma; li se supune, le face pe plac, aduce probe pur empirice: mânăncă, le arată mâinile și picioarele Sale, îi pofteste să-L pipăie, să-și pună mâna în coasta Lui. Dacă-i așa, înseamnă că Toma și ceilalți apostoli erau scuzați, că Domnul le-a înțeles nedumerirea, că și-a dat seama că nu se putea să nu fi fost biruiți de prea evidentul caracter definitiv și iremediabil al răstignirii. Îngăduința, complezența lui Hristos adevăresc că apostolii, omenește vorbind, nu puteau reacționa altfel decât prin deznădejde, urmare a înjosoarei ucideri a învățătorului lor.

Învierea, mister care depășește și sfărâmă înțelegerea omenească, presupune o credință în stare a transcende totul, a trece dincolo de limitele minții omenești, a sesiza ori bănuși că ea nu este din lumea aceasta, că stabilește o legătură directă cu Dumnezeu, a realiza că prin credință în ce este de necrezut intrăm – așa cum enunța marele nostru Mircea Eliade – în relație cu misterele din urmă ale creației și cu lucrările necreate ale lui Dumnezeu.

În ziua Învierii, în prima zi de Paști, creștinul are parte de o părtășanie cu ceea ce se află dincolo de fruntariile înțelegerii omenești. Pentru oarecare vreme izbutește a nu mai fi nici el “din lumea aceasta”. În Duminica Tomei însă revenim cu toții la nivelul minții omenești. Hristos însuși recurge la dovezi materiale, brute, simpliste, potrivite vrerii lui Toma, adică ale făpturii: își arată mâinile și picioarele și coasta, cere de mâncare ca să demonstreze că nu este duh.

Da, se revine cu desăvârșire la nivelul minții omenești. S-a zis cu săptămâna harică, luminată și supralumească de după înviere. Zilele acelea parcă luminate de lumina necreată au trecut. Hristos din nou Se smerește, Se umilește printr-o nouă chenoză. După chenoza întrupării într-o sărmană țărișoară învinsă și cotropită, în modesta familie a unui dulgher dintr-un neînsemnat orașel de provincie desconsiderată, a morții și anume a morții în cumplite chinuri pe lemn blestemat, acum, în duminica Tomei, se smerește consimțind să Se supună aducerii de probe materiale, ca orice om suspectat a nu spune adevărul și silit a-și dovedi buna credință prin irezistibile probe concrete. Ceea ce și face în această ultimă chenoză a Sa. Zilele de sfârșit ale Mântuitorului așa ni se înfățișează, ca o linie sinusoidală care începe în punctul superior al duminicii Floriilor când e aclamat cu osanele și numit împărat și Fiu al lui David; punctul următor e al înfrângerii din vinerea îngrozitoarei răstigniri; îi succede un nou punct superior, maxim – al învierii! și el urmat de momentul chenozei probatorii din duminica Tomei (Iisus trebuie să-și dovedească dumnezeirea chiar ucenicilor Săi), după care vine momentul atotintegrator al înălțării, care pune capăt liniei sinusoidale și mișcării pendulate.

Ateii și criticii creștinismului se folosesc de episodul Tomei și al celorlalți pentru a pune în fața creștinilor ceea ce ei numesc “criza de credință”. Nu vedeți, argumentează ei, până și ucenicii s-au îndoit și n-au crezut. Cu atât mai vârtos vă putem bănuși pe voi toți că nu sunteți de bună credință, că vă prefaceți. Și amintesc și paradoxala frază a tatălui copilului demonizat: “Cred, Doamne, ajută necredinței mele” (Marcu 9, 24), expresie și ea – zic aceiași – a unei credințe ambigue. Li se poate răspunde: evangheliștii – cinstiți, realiști, nefățarnici – n-au falsificat adevărul, nu au ținut să-l camufleze: au înregistrat momentul de îndoială omenească (și explicabilă) și l-au menționat fără șovăială ori grabă. Dar au consemnat și declarația aceluiași Toma: Domnul meu și Dumnezeu meu! care pune lămurit capăt crizei. Criza e acum depășită, vremelnica necredință risipită. Scurta și absoluta exclamare a fostului “necredincios” anihilează tot ce a precedat-o (întocmai cum lacrimile și strigarea tatălui copilului demonizat rezolvă punctul critic formulat în binomul credință – necredință).

Așa și noi toți – care credem și-L mărturisim pe Hristos a fi Domn și Dumnezeu (...) – Să-L rugăm să Se întoarcă cu îndurare spre noi în această zi, numită duminica Tomei, când ieșim de sub vraja zilelor pascale și de sub scutul săptămânii luminate și reintrăm în fruntariile minții omenești și ale vieții pământești, întru aceasta să ne dovedim creștini, păstrând viu în noi, în tot cursul anului, duhul credinței în învierea Domnului pentru ca neîncetat, pas cu pas, să ne însoțească, să ne ocrotească, să ne călăuzească și să ne întărească.(...)

(Sursa: **Nicolae Steinhardt**, “*Dăruind vei dobândi*”, Editura Mănăstirii Rohia, 2006)

Vitamine duhovnicești

Despre credință - necredință

- Părinte, vorbești-ne despre cum își poate recăpăta credința cineva care și-a pierdut-o.

- Prin rugăciune și răbdare. Este în Pateric o întâmplare. Un ucenic vine la Părintele său și-i spune: "Avva, urăsc lumea. Simt cum în sufletul meu crește ura împotriva lumii". Și Avva i-a zis: "Du-te în lume și trăiește un an de zile acolo!". S-a dus în lume, s-a întors și i-a spus: "Urăsc lumea mai mult, pentru că am văzut în ce desfrâu și păcate trăiește". Și Avva i-a zis: "Du-te în peșteră și trăiește un an de zile acolo!". S-a dus în peșteră, a stat un an de zile și întorcându-se, i-a spus Avvei: "Și mai mult urăsc lumea, pentru că stând în peșteră, toate lucrurile mi s-au limpezit și cugetând la ce se întâmplă în lume, am început să cred că lumea trebuie cu adevărat disprețuită și urâtă". Și l-a întrebat Avva: "Dar tu de când ești în mănăstire?". "De șapte ani", a răspuns tânărul. Și Avva a zis: "Uite la el, eu sunt de treizeci de ani monah și el vrea să ajungă desăvârșirea în șapte ani!".

Așadar, nu vă temeți de faptul că simțiți că vă pierdeți credința, pentru că acesta e asaltul diavolului. O rugăciune, chiar și cu buzele, este o rugăciune! Ea este măcar atitudinea trupului, dacă sufletul nu este implicat, dar prin atitudinea trupului să știți că și sufletul se implică. Așa cum, să zicem, într-un dans, ritmul și muzica te fac să intri într-o anumită trepidație, tot așa poziția trupului și rugăciunea buzelor trezesc treptat-treptat duhul nostru. Iar Dumnezeu o să dea la un moment dat și ploaia binefăcătoare a lacrimilor și o să fiți fericiți.

*****

(...) Tot ceea ce făcea Iisus era ca să întărească în inima celor care erau de față credința în Dumnezeu. Se folosea adeseori de minune tocmai pentru slăbiciunea noastră omenească însetată de miracol. Și noi astăzi suntem însetați de miracol, dar miracolul nu substituie credința. Credința, cum spune Apostolul Pavel, este încredințarea lucrurilor nevăzute. Această credință ne face să vedem – dacă instrumentele sunt duhovnicești, spirituale – ceea ce cu ochii trupului sau cu rațiunea nu putem vedea. Dumnezeu ni Se descoperă în împrejurări cu totul independente de voința și de calitățile noastre. S-a milostivit Dumnezeu de cei însetați și flămânzi atunci când Apostolii l-au spus să dea drumul mulțimii să plece, că vine noaptea și pot să cadă pe drum. Mântuitorul le-a înmulțit pâinea, a binecuvântat, le-a împărțit și i-a săturat pe toți.

(Sursa: **Părintele Gheorghe Calciu**, texte selectate din "*Cuvinte vii. A sluji lui Hristos înseamnă suferință*", Editura Bonifaciu, 2009)